

Становище

от проф. дхн Иво Грабчев

Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, Медицински факултет,

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност
“професор” по професионално направление 4.2. Химически науки
(Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активни
вещества), за нуждите на лаборатория «Химия и биофизика на протеини и
ензими “ към Института по органична химия с Център по фитохимия,-
БАН обявен в ДВ бр. 40 от 16.05.2025 г.

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед № РД 09-125 от 23.06.2025 г. на директора на Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН и решение на заседанието на научното жури от 23.07.2025 г. То е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН.

Представяне на кандидата

Доц. дхн Ваня Николова Мантарева е родена в гр. София. През 1990 год. се дипломира като инженер-химик в ХТМУ-София, след което през 1991 год. постъпва на работа като специалист-химик в ИОХЦФ. През периода 1995-1998 год. тя изработва и защитава дисертационен труд за придобиване на ОНС-доктор, а през 2021 г. защитава дисертационен труд за научната степен „Доктор на науките“, по научна специалност: 4.2. Химически науки, „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активни вещества“, 01.05.10. През периода 1991-2014 год. работи последователно като химик и н.с. III-I ст., а през 2014 год. се хабилитира като доцент в същия институт, където работи и в момента. След защитата на докторската си дисертация доц. Мантарева специализира неколккратно в Институт по макромолекулна химия, Университета в Бремен, Германия (при проф. Дитер Вьорле); Университета в Луйфил, гр. Луйфил, Кентъки, САЩ (при

проф. Алан Морган) и в Автономния университет в Мадрид, Испания в групата на проф. Томас Торес.

Научно-изследователска дейност и наукометрични данни

Основните научни интереси на доц. Мантарева са в областта на една изключително интересна и актуална научна област, развиваща се интензивно през последните години, каквато е антибактериалната фотодинамична терапия, предизвикана от нарастващата устойчивост на патогенните микроорганизми, към прилаганите в клиничната практика антибиотици. Това налага синтезирането на подходящи органични съединения, които да могат да се изследват като фотосенсобилизатори. От друга страна, все повече научни изследвания са насочени към оптимизиране на структурата на вече известни структури на фотосенсибилизатори, с цел намиране на най-добрите физикохимични и фотобиологични свойства, които да имат принос върху ефекта на фотодинамичното действие.

Доцент дхн Ваня Мантарева е автор и съавтор на 90 научни труда, три от които са глави от многографии и една самостоятелна монография, издадена от BP International, London, които са цитирани повече от 950 пъти, а нейния h-index без самоцитати е 17 (Scopus) и 18 (вкл. и други бази данни). В конкурса за „професор“ тя участва с 27 научни труда в списания с висок импакт фактор, които са разпределени по квартали както следва: в Q1 – 5; в Q2 – 7; Q4 – 3; девет статии в издания със SJR без IF, публикувани в списание (*JOP*) и в поредица (*SPIE Proceed.*), които се индексират в Scopus и една самостоятелна монография на база на защитен дисертационен труд. В 11 от публикациите тя е първи и единствен автор за кореспонденция. Трябва да се отбележи, че статиите с които той участва в конкурса са публикувани през последните години, предимно след защитата на дисертационния труд. Те са във водещи списания в областта в която работи доц. Мантарева като *Biomedicines*, *Gels*, *Int. J. Mol. Sci*, *Inorganics*, *Curr. Issues Mol. Biol.* *J. Cancer Gene Ther.*, *Viruses*, *Front. Biosci.*, *J. of Mol. Structure*, *J. of Fluorescence*, *J of Biomedical Photonics & Eng.*, *J. of Biomedical Photonics & Engineering*.

За актуалността и значимостта на нейните изследвания говори фактът, че в периода 2022-2025 г. научните трудове са цитирани над 249 пъти в реномирани научни списания.

Съгласно изискванията на ЗРАСРБ правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в

Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН минимално изискуемият общ брой точки от показателите по групите А-Е е 750 т. от кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор“. В настоящия конкурс доц. дхн Ваня Мантарева участва с 1418 т., което значително надвишава това изискване.

През 1998 г. доц. Мантарева защитава дисертационен труд и ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“, което показва, че е изпълнено изискването по задължителния от **група А** показател от 50 т. През 2021 г. тя придобива научната степен Доктор на химическите науки и по показател **Б** тя получава 100 т. По показателите в **група В** са групирани пет публикации, три от които с Q1 и две с Q2 което носи 115 т. при изискуеми 100т. По **показател Г** са представени 20 научни труда, индексирани в световно известни база данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън тези описани в показател **В**. Подобно на публикациите от група **В** и в тази група, изследванията са публикувани в списания с висок импакт фактор и квадрили, с които събират 296 т., надхвърлящи изискуемите за този показател 250 т. От представената справка за цитиранията по Scopus и Web of Science се вижда, че в конкурса доц. Мантарева е представила списък с 249 цитирания, които се равняват 498 т. по **показател Д**, при изискуеми 200 т. През 2021 г. доц. Мантарева защитава дисертация за Доктор на науките. Тя е била участник в 3 научноизследователски проекта и ръководител на един проект финансирани от с Националния ФНИ. Също така тя е била ръководител на българския екип в международни проекти (Турция, 2013-2016; Китай, 2024-2026) и участник в проекти с Русия (2020-2022) и Полша (2024-2025). Привлечените проектни средства като ръководител са на обща сума от 170 000 лв. Сумарните представени точки по **показател Е**, са 359 т. при необходими 150 т. Както се вижда по всички показатели относно изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ с които доц. Мантарева участва в конкурса, значително надхвърлят минималните изисквания на Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН.

Учебно-преподавателска дейност

Съгласно специфичните условия на работа в Българската академия на науките от кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор“ не се изисква задължителна учебно-преподавателска дейност, но все пак

искам да отбележа, че тя в била ръководител на един успешно защитил докторант.

Мнения, препоръки и бележки

Нямам забележки спрямо оформянето на подадените материалите по конкурса. Те са подготвени коректно и ясно разграничават научните приноси на кандидата и напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и правилника на Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН. Бил съм рецензент на дисертационната работа на доц. д-р Ваня Мантарева за научната степен Доктор на науките и личните ми впечатления като човек и учен са отлични.

Заклучение

Представените за участие в конкурса научни трудове показват, че наукометричните показатели на **доц. дхн Ваня Мантарева** надвишават изискванията за заемане на академичната длъжност „професор”, съгласно ЗРАСРБ и в Правилника за неговото прилагане, условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по органична химия с Център по фитохимия, БАН. Направеният анализ на представените за участие в конкурса материали ми дават пълното основание да изкажа своята **положителна оценка** за работата на **доц. дхн Ваня Мантарева** и да препоръчам на научното жури **да подкрепи избора ѝ за академичната длъжност „професор”** по професионално направление 4.2. Химически науки (Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активни вещества 01.05.10.) за нуждите на лаборатория „Химия и биофизика на протеини и ензими“.

Дата: 23.09.2025

Член на Научното жури:

Проф. дхн Иво Грабчев